

4. Nahkialanjoki

Kuulutus

(merkkiääni)

Nahkialanjoki

(kohinaa)

Lontilanjoki?

Matkaaja

Kuvataiteilija Saimi Hämäläinen oli muuten myös kova liikunnan harrastaja. Hänen kerrotaankin hiihdelleen pitkin joen rantoja yhdessä Hilda Huntuvuoren kanssa. Mutta hetkinen, onko kyseessä nyt Lontilanjoki vai Nahkialanjoki? Ja puhutaanko Nahkialanjärvestä vai Nahkialanlammesta? Useammin muistan kuulleen puhuttavan järvestä, mutta joissain kartoissa lukee lampi. No yhtä kaikki Nahkialanjärveen laskeva joki on ainakin Lontilanjoki. Tämä lammesta kohti Vanajavettä virtaava puoli sen sijaan on joskus myös osa Lontilanjokea ja joskus puhutaan Nahkialanjoesta. Kai se käytetympi tässäkin on Nahkialanjoki?

Lenkkeilijä

Hei! Pitkää aikaa! Mikäs sinut on tänne lennättänyt?

Matkaaja

Hei! Juna toi! Olen matkalla Hämeenlinnaan. Mitäs sinulle kuuluu? Opetatko vielä maantiedettä yhtenäiskoululla?

Lenkkeilijä

En enää, herran jestas. Olen eläkkeellä. Ihan hyvää. Käyn usein kävelyllä Nahkialanjärven ympäristössä. Tämä onkin suosittu virkistysalue Toijalassa. Aina tulee tuttuja vastaan. Muistatkos enää mantsan tunneista mitään muuta kuin minut? Niistäkin taitaa olla vierähtänyt hetkinen.

Matkaaja

Useampikin, mutta toki muistan. Nahkialanjärvi on läpivirtausjärvi, joka sijaitsee Kokemäenjoen vesistössä Vanajaveden-Pyhäjärven alueen Lontilanjoen valuma-alueella. Nahkialanjoki virtaa järvestä Vanajaveteen. Joki ja järviympäristö on esimerkiksi monen eläin- kasvi- ja hyönteislajin koti.

Lenkkeilijä

Hyvin on muistissa! Se minua tosin huolettaa, että Suomen luontotyypin uhanalaisuusarviossa virtavesiluonto on todettu laajalti uhanalaistuneeksi. Monimuotoinen lajikirjo on riippuvainen virtavesistä ja vesien hyvästä tilasta. Kalojen lisäksi vapaana virtaavia vesiä kaipaavat muun muassa saukko, vesisammaleet, ravut ja simpukat.

Matkaaja

Onneksi luonnon monimuotoisuuden säilymisen eteen tehdään nykyään töitä.

Lenkkeilijä

Näin on, tietoisuus on lisääntynyt. Mutta nyt täytyy jatkaa matkaa, etteivät sykkeet laske liiksi. Parempi ottaa kunnon spurtti, kuin ravurit ennen vanhaan! Hyvää illan jatkoa!

Matkaaja

Kiitos samoin! Olenkin kuullut Nahkialanjärven jäällä järjestetyistä raveista. Hämeenlinnassa aloitettiin ravikilpailujen järjestäminen jo 1860-luvulla. Akaan Hevosystävien seura perustettiin vuonna 1877. Seura järjesti joka talvi ravikilpailuja Nahkialanjärven jäällä ja niiden yhteydessä järjestettiin usein myös varsanäyttelyitä. Seuraavalla vuosisadalla Akaaseen perustettiin toinenkin hevosiin keskittynyt yhdistys, nimittäin Akaan Oriyhdistys. Sekin järjesti talvisin kilpa-ajoa lammen jäällä ja saman päivän iltana järjestettiin usein lisäksi illamat Pirtillä tai Sampolassa. Toijalaan perustettiin ravirata 1950-luvun alussa ja kilvat jäällä jäivät. Suomen ensimmäisten kuninkuusravien voittaja eli Suomen ensimmäinen ravikuningas oli ori nimeltä Huovi. Huovi ja hänen omistajansa Evert Järvinen olivat kotoisin Toijalasta. Vuonna 2024 Huovin seppelöimisestä ja ensimmäisistä kuninkuusraveista tulee kuluneeksi 100 vuotta.

(merkkiääni)

lähteet: Ahokas Liisa, "Toijala maineeseen hevosilla" artikkeli Akaan Seutu (2013)
Kosonen Juha, "Saimi kaunisti Suomen koteja" artikkeli Akaan Seutu (2014)
Ympäristö- ja paikkatietopalvelu SYKE
WWF Virtavedet eli joet ja purot